1

1 КОМПОНУВАННЯ ПОПЕРЕЧНОЇ РАМИ БУДІВЛІ

1.1 Компонування поперечної рами промислової будівлі

1. Визначаємо висоту підкранової балки: при кроці 6 м:

$$h_{\it n, \it o} = 1000~{
m mm}$$

2. Визначити висоту над кранової H_{ϵ} і підкранової H_{μ} частин колони, повну висоту H_{I} , H.

Вантажопідйомність $Q = 20 \ m$.

Висота A = 2400 мм.

$$H_{H} = 8600$$
 мм.

h кранового рельса =70 *мм*.

$$H_{\rm g} = h_{\rm n.6.} + A + 1000 = 1000 + 2400 + 100 = 3500$$
 мм.

$$H_1 = H_{\scriptscriptstyle H} + H_{\scriptscriptstyle \theta} = 8000 + 3500 = 12100$$
 мм.

$$H = H_1 + 150 = 12250$$
 мм.

Висота ферми при прольоті 18 м:

$$H_{\phi} = 2450 \text{ мм}.$$

- 3. Прив'язка "а"розбивочной осі ряду колон:
  - нульова прив'язка.
- 4. Призначити висоту перетину над кранової частини колони $h_{\textit{верхне}}$:

При нульовій прив'язці — 380 мм.

$$h_{\text{нижн}\epsilon} = (\frac{1}{10} \dots \frac{1}{14}) H_{\text{H}} = 860 \dots 614$$
 мм.

$$b_{\text{нижне}}, b_{\text{верхне}} = (\frac{1}{20} \dots \frac{1}{25}) H_{\text{H}} = 430 \dots 344 \text{ мм}.$$

Вид колони — наскрізна.

Так як : $H_1 < 10,8\,$ м; $h_{\text{нижне}} < 900\,$ м; $Q < 30\,$ м, проліт до 24 м, то приймаємо розміри колони:

$$h_{\it гілки}=200$$
 мм.

$$h_{\rm H} = 1000$$
 мм.

$$b_{\text{нижн}\epsilon}, b_{\text{верхн}\epsilon} = 400$$
 мм.

2 СТАТИЧНИЙ РОЗРАХУНОК ПОПЕРЕЧНОЇ РАМИ

1)Збір навантаження:

Розрахунковий проліт рами:

$$l_0 = L_{uexa} - 2 = 17000 - 2 \cdot 200 = 16600$$
 мм

Визначення опорної реакції $R_A^{\Pi ocm}$:

$$R_A^{\Pi ocm} = 0.5 \cdot g^{no\kappa p} \cdot l_0 + I, I \cdot 0.5 \cdot G_{II}^{cmp} \tag{1}$$

де : G_{II}^{cmp} - маса кроквяної конструкції $g^{no\kappa p}$ - навантаження на покритті

$$g^{no\kappa p} = g_p \cdot S_1 \tag{2}$$

де : g_p - розрахункове постійне навантаження на 1 м² плити покриття S_1 -крок поперечних рам в будівлі

$$g^{no\kappa p} = 3.52 \cdot 6 = 21.12 \text{ kH/m}$$

$$R_A^{\textit{\Pi ocm}} = 0.5 \cdot 21.12 \cdot 16.6 + 1.1 \cdot 0.5 \cdot 60 = 208.296 \text{ kH}$$

Снігове навантаження

$$p^{cH} = S_m \cdot S \tag{3}$$

$$S_m = \gamma_{fm} \cdot S_0 \cdot C \tag{4}$$

де : γ_{fm} - коеф. надійності для середн. періоду повтрюваності снігового навантаження T=60 років

 S_0 - характеристичне значення снігового навантаження на 1 м ^{2} для заданого району будівництва

C = 1 при відсутності даних про режим експлуатації будівлі с плоскою конструкцією покрівлі і розміщенням його на висоті H < 0,5 км над рівнем моря.

$$S_m = 1.04 \cdot 1400 \cdot 1 = 1456 \ \Pi a = 1.456 \ \kappa H/m^2$$

 $p^{ch} = 1.456 \cdot 6 = 8.736 \ \kappa H/m$

$$R_A^{cH} = 0.5 \cdot p^{cH} \cdot l_0 \tag{5}$$

$$R_A^{ch} = 0.5 \cdot 8.736 \cdot 16.6 = 72.51 \text{ kH/m}$$

Кранове навантаження

Проліт крана L_k =16,6 м

Ширина крана B = 6300 мм

База крана K = 4400 мм

 $H = 2400 \,$ мм

 $B_1 = 260 \,$ мм

 P^n_{max} -навантаження коліс на підкранові рейки- $195~\kappa H$

Вага візка - 8,5 т

G - Вага крана з візком -28,5 *m*

Тип кранової рейки - КР70

$$D_{max} = \gamma_{fm} \cdot \psi \cdot P_{max}^n \cdot \sum y_i \tag{6}$$

де: γ_{fm} - см. п. 7.9

 ψ - см. п. 7.22

 $\sum y_i$ - Рис..

$$D_{min} = \gamma_{fm} \cdot \psi \cdot P_{min}^n \cdot \sum y_i \tag{7}$$

$$P_{min}^n = \frac{Q+G}{n_0} - P_{max}^n \tag{8}$$

де : n_o - кількість коліс на одній стороні крана

$$D_{max} = 1.1 \cdot 0.85 \cdot 195 \cdot 1.95 = 355,534 \ \kappa H$$

$$P_{min}^n = \frac{200+285}{2} - 195 = 47,5 \text{ } \kappa H$$

$$D_{min} = 1.1 \cdot 0.85 \cdot 47.5 \cdot 1.95 = 86.6 \ \kappa H$$

Навантаження на раму від поперечного гальмування

$$T = \gamma_{cou} \cdot \gamma_f \cdot T_n^{\kappaon} \cdot \sum y_i \tag{9}$$

Горизонтальне поперечне гальмівне навантаження від одного колеса для кранів з гнучким підвісом вантажу

$$T_n^{\kappa o n} = \frac{0.05 \cdot (Q + Q_t)}{n_0} \tag{10}$$

$$T_n^{\kappa o \pi} = \frac{0.05 \cdot (20 + 8.5)}{2} = 0.7125 \ m = 7.2 \ \kappa H$$
 $T = 0.85 \cdot 1.2 \cdot 7.2 \cdot 1.95 = 14.32 \ \kappa H$

Навантаження від стінових панелей:

$$G_{cmnH} = S \cdot_{H} \cdot g \tag{11}$$

 $G_{\it cmnh} = 6 \cdot 8, 6 \cdot 2, 8 = 144, 48 \ {\it кHm}$

$$G_{cmnh.6.} = S \cdot_{6} \cdot g \tag{12}$$

 $G_{\it cmnh.s.} = 6 \cdot 3.5 \cdot 2.8 = 58.8 \ {\it кHm}$

Вітрове навантаження

Граничне розрахункове значення вітрового навантаження:

$$W_m = \gamma_{fm} \cdot W_0 \cdot C \tag{13}$$

де: γ_{fm} — коефіцієнт надійності, в залежності від терміну повторності максимального значення вітрового тиску в роках. На 100 років — γ_{fm} = 1,14

 W_0 — характеристичне значення вітрового тиску, залежне від району будівництва. $W_0-0.47~\kappa H {\it M}^2$

$$\begin{split} h &= 5 \ \text{м} = W_5 = 0.47 \cdot 0.4 = 0.188 \ \text{кHm}^2 \\ h &= 10 \ \text{м} = W_{10} = 0.47 \cdot 0.6 = 0.282 \ \text{кHm}^2 \\ h &= 20 \ \text{м} = W_{20} = 0.47 \cdot 0.85 = 0.399 \ \text{кHm}^2 \end{split}$$

Еквівалентне вітрове навантаження W_e

$$W_e = \frac{2M_3}{H^2} \tag{14}$$

$$M_3 = \frac{0,188\cdot12,25^2}{2} + \frac{1}{2}\cdot(0,308 - 0,188)\cdot7,25\cdot(\frac{2}{3}\cdot7,25 + 5) = 18,4\ \kappa H \text{м}^2$$

$$W_e = \frac{2\cdot18,4}{12,25^2} = 0,245\ \kappa H \text{м}^2$$

Активний вітер

$$W_a = W_e \cdot B \cdot C_{aer} \cdot \gamma_{fm} \tag{15}$$

 $W_a = 0.245 \cdot 6 \cdot 0.8 \cdot 1.14 = 1.341 \text{ кH/м.n.}$

Пасивний вітер

$$W_n = 0.245 \cdot 6 \cdot 0.6 \cdot 1.14 = 1.01 \text{ кH/м.n.}$$

Зосереджена сила на рівні верха колон по середньому вітряному тиску між $0.308~\kappa H m^2$ і $0.337~\kappa H m^2$

$$W = \left(\frac{0,308+0,337}{2}\right) \cdot 6 \cdot 2,45 \cdot (0,8+0,6) \cdot 1,14 = 7,57 \, \kappa H$$

Статична розрахунок поперечної рами

1. Момент інерції відносно осі Ү:

$$I_z = \frac{b \cdot h_e^3}{12} + \frac{bh - (H_{H} - h_e)^2}{2} \tag{16}$$

$$I_z = \frac{40 \cdot 20^3}{12} + \frac{40 \cdot 20 - (100 - 20)^2}{2} = 23866,66 \text{ cm}^4$$

$$EF = 3310000 \cdot (0,4 \cdot 0,2) = 264800 \text{ m}$$

$$I_y = 40 \cdot 20 \cdot 40^2 = 0,0064 \text{ cm}^2$$

$$EI_y = 3310000 \cdot 0,064 = 21184$$

2. Розрахункове поєднання зусиль

Елемент 1, переріз 1

$$1 + 2 + 3 + 4 - 7$$

$$M_y^+ = +265,99$$

$$N_{gi\partial n} = -719,658$$

$$N_{gi\partial n} = -41,052$$

$$\frac{M}{N} = 0,369$$

$$1 + 2 + 3 + 4 - 7$$

$$1 + 2 + 3 + 4 - 7$$

$$1 + 2 + 3 + 4 - 7$$

$$N_{max}^- = -719,658$$

$$N_{max} = -719,658$$

$$M_{gi\partial n} = +265,99$$

$$Q_{z,gi\partial n} = 18,078$$

$$Q_{z,gi\partial n} = -41,052$$

$$\frac{M}{N} = 0,369$$

$$\frac{M}{N} = 0,369$$

Елемент 1, переріз 2

$$1+2+3+6-8$$
  $1+2+3+4$ $M_y^- = -103,237$ $N_{max}^- = -682,55$ $N_{\textit{si}\partial n} = -629,63$ $M_{\textit{si}\partial n} = -39,418$ $Q_{\textit{z.si}\partial n} = 3,701$ $Q_{\textit{z.si}\partial n} = 22,14$ $\frac{M}{N} = 0,16$ $\frac{M}{N} = 0,05$

Елемент 3, переріз 1

$$\begin{array}{lll} 1+2+4 & 1+6 & 1+2 \\ M_y^+ = +72,771 & M^- = -3,62 & N_{max}^- = -316,008 \\ N_{ei\partial n} = -308,311 & N_{ei\partial n} = -239044 & M_{ei\partial n} = +39,742 \\ Q_{z.ei\partial n} = -22,14 & Q_{z.ei\partial n} = 2,835 & Q_{zei\partial n} = -10,888 \\ \frac{M}{N} = 0,23 & \frac{M}{N} = 0,01 & \frac{M}{N} = 0,12 \end{array}$$

Елемент 3, переріз 2

$$1+2$$
  $1+2+4$ $N_{max}^{-}=-301{,}046$ $Q_{z}=-10{,}888$ $Q_{z.si\partial n}^{-}=17{,}735$ $N_{si\partial n}^{-}=-293{,}349$

Від постійного навантаження

Елемент 1, переріз 1

$$1
N = 277,49
M_y = 26,653
Q = -8,242$$

Елемент 1, переріз 2

$$1$$

$$N = -240,381$$

$$M_y = -44,228$$

$$Q = -8,242$$

Елемент 3, переріз 1

$$1
N = -239,044
M_y = 30,083
Q = -8,242$$

Елемент 3, переріз 2

$$1 N = -277,049$$

$$M_y = -26,65 + 3$$

$$Q = -8,242$$

3 ПРОЕКТУВАННЯ КОЛОНИ ОДНОПОВЕРХОВОЇ ПРОМИСЛОВОЇ БУДІВЛІ

3.1 Розрахунок поздовжньої арматури колони

1. Обчислюємо ексцентриситет:

$$e_0 = \frac{M}{N} + e_a \tag{17}$$

де:

•
$$e_a = \frac{1}{600} \cdot 8600 = 14,3$$
 мм

•
$$e_a = \frac{1}{30} \cdot 200 = 6.6$$
 мм

Обираємо $e_a = 14,3$ мм

$$e_0 = \frac{265,99}{219,688} + 0,014 = 0,384 \,\mathrm{m}$$

2. Наведений радіус інерції перерізу підкранової частини двогілкової колони:

$$i_{red}^2 = \frac{c^2}{4(\frac{1+3c^2}{\eta/2n^2h^2})} \tag{18}$$

де: $\psi^2 = 1,5$

$$n = \frac{H_{\scriptscriptstyle H}}{S} = \frac{8.6}{2} = 4.3$$
 м

$$S = (8...10)h = 10 \cdot 0.2 = 2 M$$

$$i_{red}^2 = \frac{0.8^2}{4(\frac{1+3\cdot0.8^2}{1.5\cdot4.3^2\cdot0.2^2})} = 0.05859 \text{ M}$$

3. Приведена гнучкість підкранової частини колони:

$$\lambda_{red} = \frac{l_0}{i_{red}^2} \tag{19}$$

де: $l_0 = 1.5H_{\scriptscriptstyle H} = 1.5 \cdot 8.6 = 12.9$ м

$$\lambda_{red} = \frac{12.9}{0.05859} = 220.17$$

Гранична гнучкість:

 $\alpha = \frac{E_S}{E_{ct}} = \frac{210 \, \Pi a}{32.5 \, \Pi a} = 6.46$

$$\lambda \lim = \frac{20ABC}{\sqrt{n}} \tag{20}$$

де:
$$n=\frac{N}{A_cf_{cd}}=\frac{719,658\cdot10^3}{2(0,4\cdot0,2)\cdot17\cdot10^6}=0,265$$
  $A=\frac{1}{(1+0,2\varphi_{ef})}=\frac{1}{(1+0,2\cdot2)}=0,71$ $\varphi_{ef}=2$ $B=1,1$ $C=0,7$
$$\lambda\lim=\frac{20\cdot0,71\cdot1,1\cdot0,7}{\sqrt{0.265}}=21,61$$

Так як, $\lambda_{red} > \lambda$ lim слід враховувати вплив прогину на величину ексцентриситету повздовжньої сили. В цьому випадку в розрахунку замість e_0 необхідно використовувати величину $(\eta \cdot l_0)$, де

$$\eta = \frac{1}{1 - \frac{N}{N_{cr}}}\tag{21}$$

$$N_{cr} = \frac{6.4E_{cm}}{l_0^2} \left[\frac{I}{\varphi_l} \left(\frac{0.11}{0.1 + \frac{\sigma_e}{\varphi_p}} + 0.1 \right) + \alpha I_s \right]$$
 (22)

$$I = 2\left[\frac{bh^3}{12} + bh(\frac{c}{2})^2\right] = 2\left[\frac{0.4 \cdot 0.2^3}{12} + 0.4 \cdot 0.2(\frac{0.8}{2})^2\right] = 0.02613 \, \text{m}^4$$

$$\varphi_l = 1 + \beta \frac{M_1}{M} = 1 + 1 \cdot \frac{26.653}{265.99} = 1.1 < (1 + \beta)$$

$$I_S = 2\rho bh(\frac{c}{2})^2 = 2 \cdot 0.02 \cdot 0.4 \cdot 0.2 \cdot (\frac{0.8}{2})^2 = 0.000512 \, \text{m}^4$$

$$\sigma_e = \frac{l_0}{h_n} = \frac{12.9}{1} = 12.9 \, \text{m}$$

$$\varphi_p = 1$$

$$N_{cr} = \frac{6.4 \cdot 32500 \cdot 10^6}{12.9^2} \left[\frac{0.02613}{1.1} \left(\frac{0.11}{0.1 + \frac{12.9}{1}} + 0.1 \right) + 6.46 \cdot 0.000512 \right]$$

$$N_{cr} = 7354530 \ \Pi a = 7354,53 \ \kappa H/M^2$$

$$\eta = \frac{1}{1 - \frac{719,658}{7354,53}} = 1,11$$

4. Визначаємо зусилля в гілках колони:

$$N_{e1,2} = 0.5N \pm \frac{M \cdot \eta}{c} \tag{23}$$

$$N_{e1,2} = 0.5 \cdot 719,658 + \frac{265,99 \cdot 1,1}{0.8} = 713,2 \,\kappa H$$

$$M_e = V \frac{S}{4}$$

$$M_e = 41,052 \cdot \frac{2}{4} = 20,526 \,\kappa H$$

$$(24)$$

5. Для кожної з гілок визначаємо:

$$e_0 = \frac{M_e}{N_e} + l_a \tag{25}$$

$$e = e_0 \eta + 0.5h - a \tag{26}$$

$$\eta = 1$$
 $h = 200$ мм
 $a = 30$ мм
 $d = h - a = 200 - 30 = 170$ мм
 $l_a = 200/30 = 6,6$ мм
 $\frac{S}{600} = \frac{2000}{600} = 3,33$ мм

$$e_0 = \frac{20,526}{713,2} + 0,0066 = 0,035 \,\mathrm{M}$$

$$e = 0.035 \cdot 1 + 0.5 \cdot 0.2 - 0.03 = 0.105$$
 м

6. Підбираємо армування при несиметричному армуванні:

$$A'_{S} = \frac{N \cdot e - 0.4 \cdot f_{cd} \cdot b \cdot d^{2}}{f_{yd} \cdot (d - a')} \geqslant 0$$

$$A'_{S} = \frac{713.2 \cdot 10^{3} \cdot 0.105 - 0.4 \cdot 17 \cdot 10^{6} \cdot 0.4 \cdot 0.17^{2}}{365 \cdot 10^{6} \cdot (0.17 - 0.03)} \geqslant 0$$

$$A'_{S} = -0.0000728376 \, \text{M}^{2}$$

$$(27)$$

Висновок — переріз арматури приймаємо конструктивно.

$$A_S = \frac{0.55 \cdot f_{cd} \cdot b \cdot d - N}{f_{yd}} + A_S'$$
 (28)

$$A_S = \frac{0.55 \cdot 17 \cdot 10^6 \cdot 0.4 \cdot 0.17 - 713.2 \cdot 10^3}{365 \cdot 10^6} + (-0.0000728376)$$

$$A_S = -0.000284892 \, \text{m}^2$$

Висновок — переріз арматури приймаємо конструктивно.

Підбираємо арматуру за відсотком армування:

 A_S приймаємо $4\varnothing 12A400C$ — $A=4{,}52~c{\it m}^2$

$$\rho = \frac{A_S' + A_S}{b \cdot d} \cdot 100\% \tag{29}$$

$$\rho = \frac{4,52 + 4,52}{40 \cdot 20} \cdot 100\% = 1,13\%$$

Оптимальне значення армування для колон 1...3%

Розрахунок за другою комбінацією зусиль.

1. Обчислюємо ексцентриситет за формулою (17):

де:

•
$$e_a = \frac{1}{600} \cdot 8600 = 14.3 \text{ мм}$$

•
$$e_a = \frac{1}{30} \cdot 200 = 6,6$$
 мм

Обираємо $e_a = 14,3$ мм

$$e_0 = \frac{193,405}{597,47} + 0,014 = 0,34 \text{ M}$$

2. Наведений радіус інерції перерізу підкранової частини двогілкової колони (link):

$$i_{red}^2 = \frac{0.8^2}{4(\frac{1+3\cdot0.8^2}{1.5\cdot4.3^2\cdot0.2^2})} = 0.05859 \,\mathrm{M}$$

3. Приведена гнучкість підкранової частини колони (link):

$$\lambda_{red} = \frac{12.9}{0.05859} = 220.17$$

Гранична гнучкість (link):

де:
$$n=\frac{N}{A_c f_{cd}}=\frac{597,47\cdot 10^3}{2(0,4\cdot 0,2)\cdot 17\cdot 10^6}=0,22$$

$$A=\frac{1}{(1+0,2\varphi_{ef})}=\frac{1}{(1+0,2\cdot 2)}=0,71$$

$$\varphi_{ef}=2$$

$$B=1,1$$

$$C=0,7$$

$$\lambda \lim =\frac{20\cdot 0,71\cdot 1,1\cdot 0,7}{\sqrt{0,22}}=23,31$$

Так як, $\lambda_{red} > \lambda$ lim слід враховувати вплив прогину на величину ексцентриситету повздовжньої сили. В цьому випадку в розрахунку замість e_0 необхідно використовувати величину $(\eta \cdot l_0)$ за формулами (link) (link)

$$I = 0.02613 \text{ M}^4$$

$$\varphi_l = 1 + 1 \cdot \frac{44,228}{193,405} = 1,23 < (1 + \beta)$$

$$I_S = 0.000512 \text{ M}^4$$

$$\sigma_e = 12.9 \text{ M}$$

$$\varphi_p = 1$$

$$\alpha = 6,46$$

$$N_{cr} = \frac{6.4 \cdot 32500 \cdot 10^6}{12.9^2} \left[\frac{0.02613}{1.23} \left(\frac{0.11}{0.1 + \frac{12.9}{1}} + 0.1 \right) + 6.46 \cdot 0.000512 \right]$$

$$N_{cr} = 7014160~\Pi a = 7014,16~\kappa H/m^2$$

$$\eta = \frac{1}{1 - \frac{597,47}{7014,16}} = 1,1$$

4. Визначаємо зусилля в гілках колони за формулами (link), (link):

$$N_{\rm G1,2}=0.5\cdot 597.47-\frac{193.405\cdot 1.1}{0.8}=32.803~\kappa H$$

$$M_{\rm G}=18.078\cdot \frac{2}{4}=9.039~\kappa H$$

5. Для кожної з гілок за формулами (link), (link) визначаємо:

$$\eta=1$$
  $h=200~\text{mm}$ $a=30~\text{mm}$ $d=170~\text{mm}$ $d=170~\text{mm}$ $l_a=6,6~\text{mm}$ $\frac{S}{600}=3,33~\text{mm}$ $e_0=\frac{9,039}{32,803}+0,0066=0,28~\text{m}$ $e=0,28\cdot 1+0,5\cdot 0,2-0,03=0,35~\text{m}$

6. Підбираємо армування при несиметричному армуванні за формулами (link),(link):

$$A'_{S} = \frac{32,803 \cdot 10^{3} \cdot 0,35 - 0,4 \cdot 17 \cdot 10^{6} \cdot 0,4 \cdot 0,17^{2}}{365 \cdot 10^{6} \cdot (0,17 - 0,03)} \geqslant 0$$

$$A'_{S} = -0,00131364 \, \text{m}^{2}$$

Висновок — переріз арматури приймаємо конструктивно.

$$A_S = \frac{0.55 \cdot 17 \cdot 10^6 \cdot 0.4 \cdot 0.17 - 32,803 \cdot 10^3}{365 \cdot 10^6} + (-0.00131364)$$

$$A_S = 0.000338407, \, \text{m}^2$$

Висновок — переріз арматури приймаємо конструктивно.

Підбираємо арматуру за відсотком армування (link):

 A_S приймаємо $4\varnothing 12A400C$ — $A=4{,}52$ $c{\it m}^2$

$$\rho = \frac{4,52 + 4,52}{40 \cdot 20} \cdot 100\% = 1,13\%$$

Оптимальне значення армування для колон 1...3%

Розрахунок надкранової частини колони

- 1. Обчислюємо ексцентриситет за формулою (17), де:
  - $e_a = \frac{1}{600} \cdot H_g = \frac{1}{600} \cdot 3500 = 5,83 \text{ мм}$
  - $e_a = \frac{1}{30} \cdot 380 = 12,6$ мм

Обираємо $e_a=12,6$ мм

$$e_0 = \frac{72,771}{308.311} + 0,0126 = 0,25 \text{ M}$$

2. Наведений радіус інерції перерізу підкранової частини двогілкової колони:

$$i_{red} = 0.289 \cdot h$$
 (30)
 $i_{red} = 0.289 \cdot 0.38 = 0.11 \text{ M}$

3. Приведена гнучкість підкранової частини колони за формулою (link):

де:
$$l_0 = 2H_{\mathfrak{e}} = 2 \cdot 3,5 = 7$$
 м

$$\lambda_{red} = \frac{7}{0,11} = 63,63$$

Гранична гнучкість за формулою (link):

де:
$$n=\frac{N}{A_c f_{cd}}=\frac{308,311\cdot 10^3}{0,4\cdot 0,38\cdot 17\cdot 10^6}=0,12$$

$$A=\frac{1}{(1+0,2\varphi_{ef})}=\frac{1}{(1+0,2\cdot 2)}=0,71$$

$$\varphi_{ef}=2$$

$$B=1,1$$

$$C=0,7$$

$$\lambda \lim =\frac{20\cdot 0,71\cdot 1,1\cdot 0,7}{\sqrt{0.12}}=31,56$$

Так як, $\lambda_{red} > \lambda$ lim слід враховувати вплив прогину на величину ексцентриситету повздовжньої сили. В цьому випадку в розрахунку замість e_0 необхідно використовувати величину $(\eta \cdot l_0)$ за формулами (link) (link), де:

$$\begin{split} I &= \frac{b \cdot h^3}{12} = \frac{0.4 \cdot 0.38^3}{12} = 0.0126 \, \text{M}^4 \\ \varphi_l &= 1 + \beta \frac{M_1}{M} = 1 + 1 \cdot \frac{30.083}{72.771} = 1.41 < (1 + \beta) \\ I_S &= \rho \cdot \left(\frac{d-a}{h}\right)^2 = 0.02 \cdot \left(\frac{0.35 - 0.03}{0.38}\right)^2 = 0.0142 \, \text{M}^4 \\ \sigma_e &= \frac{l_0}{h_u} = \frac{7}{0.38} = 18.42 \, \text{M} \\ \sigma_{min} &= 0.5 - 0.01 \cdot \frac{\sigma_e}{h} - 0.01 f_{cd} = 0.5 - 0.01 \cdot \frac{18.42}{0.38} - 0.01 \cdot 17 = -0.155 \\ \varphi_p &= 1 \\ \alpha &= \frac{E_S}{E_{ct}} = \frac{210 \, \Pi a}{32.5 \, \Pi a} = 6.46 \\ N_{cr} &= \frac{6.4 \cdot 32500 \cdot 10^6}{7^2} \left[\frac{0.0126}{1.41} \left(\frac{0.11}{0.1 + \frac{18.42}{1}} + 0.1 \right) + 6.46 \cdot 0.0142 \right] \\ N_{cr} &= 393412000 \, \Pi a = 393412 \, \kappa H/\text{M}^2 \\ \eta &= \frac{1}{1 - \frac{308.311}{303412}} = 1 \end{split}$$

4. Підбираємо армування при симетричному армуванні:

$$A_{S} = A'_{S} = \frac{N \cdot e_{0} - f_{cd} \cdot b \cdot h \cdot (d - 0.5h)}{f_{yd} \cdot (d - a')} \geqslant 0$$

$$A_{S} = A'_{S} = \frac{308.311 \cdot 10^{3} \cdot 0.25 - 17 \cdot 10^{6} \cdot 0.4 \cdot 0.38 \cdot (0.35 - 0.5 \cdot 0.38)}{365 \cdot 10^{6} \cdot (0.35 - 0.03)}$$

$$A_{S} = A'_{S} = -0.0028 \, \text{m}^{2}$$
(31)

Висновок — переріз арматури приймаємо конструктивно.

$$A_S = A_S'$$
 приймаємо $4\varnothing 12A400C - A = 4{,}52$ см²

3.2 Розрахунок розпірки двогілкової колони

1. Згинальний момент в розпірці

$$M_{ds} = \pm \frac{V \cdot s}{2}$$
 (32) $M_{ds} = -\frac{41,052 \cdot 2}{2} = -41,052 \ \kappa H$ м

2. Необхідна площа поздовжньої арматури при симетричному армуванні без врахування роботи бетону

$$A_S = A_S' = \frac{M_{ds}}{f_{yd} \cdot (d - a')} \tag{33}$$

$$A_S = A_S' = -\frac{41,052 \cdot 10^3}{365 \cdot 10^6 \cdot (0,36 - 0,04)} = -0,0003514 \,\text{m}^2$$

 $A_S = A_S'$ приймаємо $3\varnothing 14A400C - A = 4{,}61~c{\it m}^2$

3. Поперечна сила в розпірці

$$V_{ds} = \frac{2M_{ds}}{c} = \frac{V \cdot s}{c} \tag{34}$$

$$V_{ds} = \frac{41,052 \cdot 2}{0,8} = 102,63 \text{ } \kappa H$$

4. Умова необхідності розрахунку поперечних стрижнів розпірки

$$V_{Rd,c} = \left[C_{Rd,c} \cdot k \cdot (100 \cdot \rho_1 \cdot f_{ck,prism})^{1/3} \right] \cdot b \cdot d \tag{35}$$

де:
$$k=1+\sqrt{\frac{200}{14}}=4{,}78$$
, приймаємо 2

$$f_{ck,prism} = 22$$

$$C_{Rd,c} = 0.12$$

$$\rho_1 = \frac{A_S}{b \cdot d} = \frac{4,61}{40 \cdot 36} = 0,003$$

$$V_{Rd,c} = \left[0.12 \cdot 2 \cdot \left(100 \cdot 0.003 \cdot 22 \cdot 10^{6}\right)^{1/3}\right] \cdot 0.4 \cdot 0.36 = 6.48 \ \kappa H$$

$$V_{ds} \nleq V_{Rd,c}$$

Умова не виконується.

$$V_{Rd,max} = \frac{\alpha_{cw} \cdot b_w \cdot z \cdot v \cdot f_{cd}}{\cot \theta + \tan \theta}$$
 (36)

де:
$$\alpha_{cw}=1$$

$$z=0.9\cdot d=0.9\cdot 0.36=0.324$$

$$v=0.6\cdot \left(\frac{1-f_{ck,prism}}{250}\right)\leqslant 0.6$$

$$v=0.6\cdot \left(\frac{1-22}{250}\right)=0.54\leqslant 0.6$$

$$\cot\theta=2.5$$

$$\tan\theta=0.4$$

$$V_{Rd,max} = \frac{1 \cdot 0.4 \cdot 0.324 \cdot 0.54 \cdot 17 \cdot 10^6}{2.5 + 0.4} = 410251 \ \kappa H$$

$$V_{Rd,max} > V_{Rd,c}$$

Приймаємо крок поперечної арматури

$$S\leqslant 0.5h=200$$
 мм $S\leqslant 150$ мм

$$S\leqslant S_{w,max}=0.75d=270$$
 мм

Приймаємо $\varnothing 6A240C$ з кроком 150 мм.

3.3 Розрахунок колони із площини поперечної рами

Виявляємо необхідність розрахунку підкранової частини колони із площини поперечної рами

$$\lambda = \frac{l_0}{i} \tag{37}$$

де:
$$l_0 = 0.8H_{\scriptscriptstyle H} = 0.8 \cdot 8.6 = 6.88 \, \text{м}$$
  $i = \sqrt{\frac{b^2}{12}} = \sqrt{\frac{0.4^2}{12}} = 0.11$

$$\lambda = \frac{6,88}{0,11} = 62,54$$

Так як $\lambda_{red} > \lambda = 220{,}17 > 62{,}54$ тому розрахунок не потрібен.

4 ПРОЕКТУВАННЯ ПОЗАЦЕНТРОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ ФУНДАМЕНТУ ПІД КОЛОНУ

На фундамент передаються зусилля, що виникають в нижньому перетині колони M_{IV} , N_{IV} , V_{IV} . При цьому враховувати три невигідно розрахункових поєднання. Розрахунок тіла фундаменту виконують на дію відпору (реактивного тиску) грунту, що виникає під підошвою фундаменту.

Розрахунок фундаменту полягає у визначенні:

- 1. Розмірів підошви фундаменту $l \cdot b$;
- 2. Загальної висоти фундаменту висоти нижньої ступені h_1 ;
- 3. Необхідної площі арматури сітки C-1, що укладається у підошви фундаменту;
- 4. Необхідної площі поздовжньої і поперечної арматури підколонника.

Для фундаментів приймати важкий бетон класів C12/15...C20/25; робочу арматуру сітки C-1 классів A400, A300 ($\varnothing 10 - \varnothing 18$ мм) з кроком $100 \div 250$ мм.

4.1 Визначення розмірів фундаменту і армування його плитної частини

- 1. Призначаємо величину H_1 з умов:
  - $H_1 \geqslant H_{an} + 200 + 150 + 50$
  - $H_1 \geqslant h_f$

 $H_a n$ для колон з двогілкової підкрановою частиною:

•
$$H_{an} \geqslant 0.33 h_n + 500 = 0.33 \cdot 1000 + 500 = 830$$
 мм

•
$$H_{an} \geqslant 1.5h = 1.5 \cdot 200 = 300$$
 мм

•
$$H_{an}\geqslant 30d=30\cdot 12=360$$
 мм

Приймаємо 1100 мм

$$H_1\geqslant 1100+200+150+50=1500$$
 мм

$$H_1 \geqslant 1200$$
 мм

Приймаємо $H_1 = 1950$ мм.

- 2. Попередньо приймаємо розміри фундаменту.
- 3. Визначаємо зусилля що діють на підставу фундаменту для трьох невигідних комбінацій зусиль в опорному перерізу колони

$$M = M_{IV} + V_{IV} \cdot (H_1 - 0.15) + G_{cm} \cdot e_{cm}$$
 (38)

$$N = N_{IV} + G_{cm} \tag{39}$$

Елемент 1 переріз 1

•
$$1+2+3+4-7$$
  $M_y^+=265,99~\kappa H M$ $N_{ei\partial n}=-719,658~\kappa H$ $Q_{ei\partial n}=-41,052~\kappa H$ $G_{cm}=G_{\phi\delta}\cdot\gamma_{sm}$ (40) де $G_{\phi\delta}=1,8~\mathrm{T}.$

$$\gamma_{sm}=1.2$$

$$G_{cm}=18\cdot 1.2=21.6~\kappa H$$
  $e_{cm}=rac{t_{cm}+h_c}{2}=rac{300+1550}{2}=925~{\it мм}$

$$M_1 = 265,99 + 41,052 \cdot (1,95 - 0,15) + 21,6 \cdot 0,925 = 359,9 \ \kappa H_M$$

$$N_1 = 719,658 + 21,6 = 741,26 \ \kappa H$$

Від нормативних значень:

$$M_{n1} = \frac{265,99}{1,15} = 231,3 \ \kappa H$$
M
$$N_{n1} = \frac{719,658}{1,15} = 625,8 \ \kappa H$$

$$M_{N1} = 231,3 + 41,052 \cdot (1,95 - 0,15) + 21,6 \cdot 0,925 = 325,2$$
 кНм

$$N_{N1} = 625.8 + 21.6 = 647.4 \,\kappa H$$

•
$$1 + 3 + 6 + 7$$

 $M_u^- = -193{,}405 \ \kappa Hm$

$$N_{ei\partial n} = -597,47 \ \kappa H$$

$$Q_{\mathit{eidn}} = 18{,}078~\mathrm{kH}$$

$$M_2 = 193,405 + 14,078 \cdot (1,95 - 0,15) + 21,6 \cdot 0,925 = 245,93 \ \kappa HM$$

$$N_2 = 597,47 + 21,6 = 619,07 \,\kappa H$$

Від нормативних значень:

$$M_{n2} = \frac{193,405}{1,15} = 168,18 \ \kappa H$$
M
$$N_{n2} = \frac{597,47}{1,15} = 520 \ \kappa H$$

$$M_{N2} = 168,18 + 18,078 \cdot (1,95 - 0,15) + 21,6 \cdot 0,925 = 220,7 \ \kappa H_M$$

$$N_{N2} = 520 + 21.6 = 541.6 \ \kappa H$$

Для подальших розрахунків використовуємо сполучення 1+2+3+4-7.

4. Визначаємо попередні розміри підошви фундаменту.

$$A_f \geqslant \frac{1,05 \cdot N_{n,max}}{R_0 - \gamma_m \cdot H_1} \tag{41}$$

$$m = \frac{b}{l} = 0.8 = \frac{2.7}{3.3}$$

 $A_f = 3.3 \cdot 2.7 = 8.91 \text{ m}^2$

$$A_f \geqslant \frac{1,05 \cdot 647,4}{0,2 \cdot 10^3 - 20 \cdot 1,95} = 4,22 \text{ M}^2$$

5. Уточнюємо розрахунковий опір основи:

$$R = R_0 \cdot \left(1 + k_1 \cdot \frac{b - b_0}{b_0} \right) + k_2 \cdot \gamma \cdot (d - d_0)$$
 (42)

де
$$d = H_1 = 1,95$$
м;

$$d_0 = 2 M;$$

 k_1 , k_2 для глинистих — 0,05, 0,15 відповідно.

Так як $d < d_0$ в вираженні для R другий додаток приймати рівним 0.

$$R = 0.2 \cdot \left(1 + 0.05 \cdot \frac{2.4 - 1}{1}\right) = 0.215$$
 мПа

Різниця не суттєва. Перевіряти не потрібно.

6. Для прийнятих розмірів підошви фундаменту обчислюємо геометричні характеристики:

$$A_f = 8.91 \text{ m}^2$$

$$W_f = \frac{bl^2}{6} = \frac{2.7 \cdot 3.3^2}{6} = 4.9$$

7. Для кожної з розрахункових комбінацій зусиль обчислюємо крайові напруги в ґрунті під підошвою фундаменту:

Від нормативної:

$$P_{n,max} = \gamma_m \cdot H_1 + \frac{N_{n,max}}{A_f} + \frac{M_{n,max}}{W_f} \tag{43}$$

$$P_{n,min} = \gamma_m \cdot H_1 + \frac{N_{n,max}}{A_f} - \frac{M_{n,max}}{W_f}$$
 (44)

$$P_{n,mid} = \gamma_m \cdot H_1 + \frac{N_{n,max}}{A_f} \tag{45}$$

Для першого сполучення:

$$P_{n,max} = 20 \cdot 1,95 + \frac{647,4}{8,91} + \frac{325,6}{4,9} = 178,03 \ \kappa H$$

$$P_{n,min} = 20 \cdot 1,95 + \frac{647,4}{8,91} - \frac{325,6}{4,9} = 45,3 \ \kappa H$$

$$P_{n,mid} = 20 \cdot 1,95 + \frac{647,4}{8,91} = 111,7 \ \kappa H$$

Для другого сполучення:

$$P_{n,max} = 20 \cdot 1,95 + \frac{541,6}{8,91} + \frac{220,7}{4,9} = 144,8 \ \kappa H$$

$$P_{n,min} = 20 \cdot 1,95 + \frac{541,6}{8,91} - \frac{220,7}{4,9} = 54,74 \ \kappa H$$

$$P_{n,mid} = 20 \cdot 1,95 + \frac{541,6}{8,91} = 99,8 \ \kappa H$$

8. Перевіряємо попередньо прийняті розміри підошви фундаменту з умов:

$$P_{n,max} \leq 1.2R$$

 $P_{n,min} > 0$ (46)
 $P_{n,mid} \leq R$

Для першого сполучення:

$$178,03 \leqslant 240$$
$$45,3 > 0$$
$$111,7 \leqslant 200$$

Для другого сполучення:

$$144.8 \le 240$$

 $54.7 > 0$
 $99.8 \le 200$

Остаточно приймаємо розміри фундаменту $b \times l = 2.7 \times 3.3$ м

9. Визначаємо напруження в грунті від розрахункових зусиль M і N без урахування мас ґрунту і фундаменту:

$$P_{max} = \frac{N}{A_f} + \frac{M}{W_f}$$

$$P_{min} = \frac{N}{A_f} - \frac{M}{W_f}$$
(47)

Для першого сполучення:

$$P_{max} = \frac{647.4}{8.91} + \frac{325.2}{4.9} = 139.03 \text{ } \kappa H$$

$$P_{min} = \frac{647.4}{8.91} - \frac{325.2}{4.9} = 6.3 \text{ } \kappa H$$

Для другого сполучення:

$$P_{max} = \frac{541.6}{8.91} + \frac{220.7}{4.9} = 105.8 \text{ } \kappa H$$
$$P_{min} = \frac{541.6}{8.91} - \frac{220.7}{4.9} = 15.74 \text{ } \kappa H$$

10. Перевіряємо достатність висоти d_1 нижньої сходинки з умов міцності по поперечній силі в перерізі 2-2 з урахуванням роботи тільки бетону (тобто без поперечного армування):

$$d_1 \geqslant \frac{P_{max} \cdot C}{f_{ctk, 0.05}} \tag{48}$$

$$c = 0.5 \cdot (l - a_n - 2d)$$

$$d = 450 - 50 = 400 \text{ MM}$$

$$c = 0.5 \cdot (3.3 - 1.55 - 2 \cdot 0.4) = 0.475$$

$$d_1 \geqslant \frac{139.04 \cdot 10^3 \cdot 0.475}{1 \cdot 10^6} = 0.066 \text{ M}$$

$$0.45 > 0.066$$

4.2 Проектування підколонника фундаменту

$$\begin{split} 1 + 2 + 3 + 4 - 7 \\ M_y^+ &= 265{,}99 \; \kappa H \text{M} \\ N_{\text{eidn}} &= -719{,}658 \; \kappa H \\ Q_{\text{eidn}} &= -41{,}052 \; \kappa H \end{split}$$

1. Зусилля в перерізі 7–7 підколонника:

$$M = M_{IV} + V_{IV}H_{an} + G_{cm}e_{cm} (50)$$

$$M = 265,99 + 41,052 \cdot 1,1 + 21,6 \cdot 0,925 = 331,13 \ \kappa H_M$$

$$N = N_{IV} + G_{cm} + G_1 \qquad (51)$$

$$N = 719,658 + 21,6 + 24,15 = 765,408 \ \kappa H$$

де
$$G_1 = (0.84 \cdot 1.15) \cdot 2500 = 2415$$
 кг

2. Необхідна площа поздовжньої арматури підколонника при

$$e_0 = M/N < 0.3h_{on} = 331,13/765,408 = 0.433 < 0.3 \cdot 1.51 = 0.453$$
:

$$A_S = A_S' = \frac{Ne - f_{cd}S_0}{f_{yd}Z_S} \tag{52}$$

де
$$e=e_0+0.5a_n-a=0.433+0.5\cdot 1.55-0.04=1.168;$$
  $Z_S=h_n-2a=1550-2\cdot 40=1470$ мм; $S_0=0.5\cdot (b_nh_{on}^2-bh_{\scriptscriptstyle H}Z_S)=0.5\cdot (0.95\cdot 1.51^2-0.4\cdot 1)=0.79$ м; $a=30\div 40$ мм.

$$A_S = A_S' = \frac{765,408 \cdot 1,168 - 14,5 \cdot 10^3 \cdot 0,79}{365 \cdot 10^3 \cdot 1,47} = -0,01968 \, \text{m}^2$$

3. Остаточно прийнятий поздовжня арматура підколонника повинна бути не менше конструктивного мінімуму:

$$A_S = A_S' \geqslant \mu_{min} \cdot A_b = 0.001 \cdot (h_n \cdot b_n - h_H b) \tag{53}$$

$$A_S = A_S' \geqslant 0.001 \cdot (1.55 \cdot 0.95 - 1 \cdot 0.4) = 0.0010725 \,\mathrm{m}^2$$

Приймаємо $6\varnothing 16A400~A=12{,}06~cm^2$ з кроком 175~mm.

4. Необхідну площу поперечної арматури підколонника визначити з розрахунку міцності похилого перерізу на дію моменту за формулою залежно від e_0 :

При
$$\frac{h_{\scriptscriptstyle H}}{6} < e_0 < \frac{h_{\scriptscriptstyle H}}{2} = 0.16 < 0.453 < 0.5$$

$$A_{sw} = \frac{M + VH_{an} - 0.7Ne_0 + G_{cm}(e_{cm} - 0.7e_0)}{f_{ywd} \sum Z_w}$$
 (54)

де
$$\sum Z_w = Z_1 + Z_2 + Z_3 + \ldots + Z_n = 50 + 200 + 350 + 650 + 800 + 950 + 1100 + 1250 = 5350$$
 мм

$$A_{sw} = (265,99 \cdot 10^{3} + 41,052 \cdot 10^{3} \cdot 1,1 - 0,7 \cdot 719,658 \cdot 10^{3} \times \\ \times 0,453 + 21,6 \cdot (0,925 - 0,7 \cdot 0,453))/285 \cdot 10^{6} \times \\ \times 5,35 = 0,0000544 \ \text{m}^{2}$$

Приймаємо $4\varnothing 12A400~A = 4{,}52~cm^2$ з кроком 150~mm.

5 ПРОЕКТУВАННЯ ПЛИТИ ПОКРИТТЯ

- 5.1 Розрахунок міцності поздовжніх ребер плити покриття за нормальними перерізами
- 5.2 Розрахунок міцності похилих перерізів поздовжніх ребер плити
- 5.3 Розрахунок полички плити на місцевий вигин
- 5.4 Розрахунок втрат попереднього напруження
- 5.5 Розрахунок плити на утворення тріщин нормальних до поздовжньої осі
- 5.6 Розрахунок тріщиностійкості плити в стадії виготовлення і транспортування
- 5.7 Розрахунок плити за деформаціями

6 ПРОЕКТУВАННЯ КРОКВЯНОЇ ФЕРМИ